نقش توافق هسته‌ای در حل مسائل منطقه

«امیدوارم موفقیت دیپلماسی درباره برنامه هسته‌ای ایران به ایجاد فرصت‌هایی برای پیشرفت در حل مسائل اصلی منطقه منجر شود.» این آرزویی است که بان کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل در گفت‌وگو با روزنامه الشرق‌الاوسط چاپ لندن مطرح کرده است. این اظهارات بان کی‌مون در حالی عنوان می‌شود که ایران در انتظار رایزنی با روس‌هاست تا طرح خود برای حل و فصل بحران سوریه را وارد فاز اجرایی کند.
به گزارش «ایسنا»، بان کی‌مون هم در این مورد گفته است: «من گزارش‌ها درباره حمایت نظامی روسیه را دیده‌ام و پاسخم این است که راه‌حل نظامی وجود ندارد.»

کوتاه از دیپلماسی

برنامه تیم‌های مذاکره‌کننده ۱+۵ اعلام شد

دیدار در نیویورک

تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای فردا راهی نیویورک می‌شود. وزیران امور خارجه ایران و ۱+۵ نیز به احتمال قوی ۶ مهر در نیویورک با یکدیگر دیدار می‌کنند. براساس اعلام وزارت امور خارجه، قرار است تیم‌های مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران و ۱+۵ پس از دو ماه در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل درباره آخرین تحولات سیاسی حقوقی فنی و اجرایی برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) رایزنی کنند. این اولین دیدار مقامات مذاکره‌کننده ایران و ۱+۵ است که پس از توافق وین صورت می‌گیرد. در این سفر قرار است رایزنی‌ها در سطوح کارشناسی و سیاسی درباره ابعاد فنی و حقوقی عملیاتی ساختن برجام میان دوطرف صورت گیرد. از مهم‌ترین بخش‌های نامشخص برجام روز اجرای این توافق است که هنوز تعیین نشده است. پس از دو ماه بررسی و رایزنی بر سر برجام در کنگره آمریکا در نهایت جمعه ۲۷ شهریور، سومین تلاش جمهوری‌خواهان برای رد برجام بی‌نتیجه ماند، اما نهادهای ذی‌ربط در ایران از جمله شورای‌عالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی هنوز بررسی‌های خود را به پایان نرسانده‌اند. براساس توافق وین طی ۶۰ تا ۹۰ روز از روز به توافق رسیدن، پایتخت‌های کشورهای ایران و ۱+۵ می‌توانند نظر نهایی خود را درباره برجام ارائه دهند و متن توافق از سوی رئیسان جمهوری دوطرف تصویب شود. دیدارهای نیویورک که در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد انجام خواهد شد، پارسال نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود و زمینه‌ساز جمع‌بندی شد که یک ماه بعد (پایان آبان ۹۳) در وین یک توافق دومرحله‌ای را رقم زد.

آن سوی مرزها

حرکت دولت آمریکا پس از ناکامی کنگره در ممانعت از توافق

THE WALL STREET JOURNAL. WSJ

در گزارش ویژه آخر هفته خود درباره آنچه پس از ناکامی کنگره در مانع‌تراشی سر راه اجرای «برجام» در آمریکا در جریان است، نوشت که جمهوری‌خواهان کنگره هر چه در توان داشتند گذاشتند؛ اما نتوانستند ۶۰ سناتور را مجاب به مخالفت با «برجام» کنند. در این گزارش به تحرکات بعد از پایان مهلت کنگره که از سوی دولت واشنگتن کلیدخورده پرداخته شده است. دولت آمریکا طی این دو روزی که از آغاز اجرایی شدن برجام گذشته، ابتدا ناظر خود را برای اجرای توافق هسته‌ای با ایران تعیین کرد و سپس یک مقام مسئول با «وال‌استریت ژورنال» گفت‌وگویی کرده که بدون نام باقی‌مانده است. این مقام مسئول در گفت‌وگوی خود اجرای «برجام» را منوط به برداشته شدن گام‌های ایران دانسته و تلویحا این‌طور مدعی شده است که لغو تحریم‌ها و اجرای برجام به این زودی‌ها محقق نخواهد شد. «وال استریت ژورنال» در ادامه به مکانیسم‌های نظارتی که برای راستی‌آزمایی گام‌های ایران درنظر گرفته شده پرداخته و تهران را ملزم به اجرای گام‌های نخستین دانسته است. این روزنامه در جمع‌بندی‌ای که از سخنان کری، مقامات مسئول و سناتورها کرده است، به این نتیجه رسیده که قیل‌وقال راه افتاده حول موضوع لغو تحریم‌های تهران، چندان معنی و مفهومی ندارد و با توجه به نامشخص بودن روز اجرا، این توافق هنوز هم جای کار خواهد داشت.

آمانو در راه تهران است

The Washington Post

در یک گزارش تلفیقی که با نقل خبر آسوشیتدپرس آغاز می‌شود، سفر امروز آمانو به تهران را مورد بررسی و گمانه‌زنی قرار داده است. در این گزارش ادعا شده‌است که هدف از سفر یوکیو آمانو، دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، زمینه‌سازی برای انجام گفت‌وگو با دانشمندان هسته‌ای ایران و همچنین رایزنی برای دسترسی به سایت پارچین ذکر شده است. دسترسی به پارچین و نمونه‌برداری از آن مساله‌ای است که بین ایران و آژانس بین‌المللی در جریان است و ایران آمادگی خود برای نمونه‌برداری و ارائه نمونه‌ها به آژانس را اعلام کرده است. این مساله پیش از این در سخنان جان کری، وزیر امور خارجه نیز بیان شده بود، اما آنچه آژانس از آن ابراز نگرانی می‌کند مساله آزمایش چاشنی‌های انفجاری یا همان ابعاد نظامی احتمالی است. آمانو در سفر به تهران با برخی مقامات عالی‌رتبه ایران نیز دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد و امیدوار است شاید بتواند خارج از توافق جامع، ایران را راضی به دسترسی به دانشمندان هسته‌ای خود کند. «واشنگتن پست» به نقل از آسوشیتدپرس این‌طور ادامه داده است که چاشنی‌های انفجاری و آزمایش‌هایی که درباره آنها انجام شده بود چندین ماه متوالی از مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱+۵ را به خود اختصاص داده بود و اینک نیز پس از توافقی که در وین به دست آمده است، از آنجا که آژانس مسئول راستی‌آزمایی اقدامات ایران است، این موضوع مجددا مطرح شده و مقامات ایرانی نیز اعلام کرده‌اند که مجبور به صدور اجازه بازدید از پایگاه‌های نظامی مانند پارچین نیستند.

سایت‌نوشت

پیچیدگی وحدت اصولگرایان

نامه

با ناصر ایمانی، فعال سیاسی اصولگرا درباره سرانجام وحدت اصولگرایان گفت‌وگو کرد و به نقل از او نوشت: «اصولگرایان برنامه برای وحدت دارند که به‌زودی اعلام خواهد شد. تمامی جریان‌ها و طیف‌های اصولگرا در یک مجموعه جمع خواهند شد تحت عنوان شورای هماهنگی که امیدواریم بتوانند تمامی نظرات اصولگرایان را جمع کنند و تمامی احزاب اصولگرا نزدیک هم شوند و به نوعی زیر چتر وحدت قرار بگیرند. وحدت امری بسیار پیچیده است. احزابی مانند موتلفه و پایداری و ایثارگران حرکتی را در راستای وحدت شروع کرده‌اند و جدا از مسیر وحدت حرکت نمی‌کنند، آنها نیز طبیعتا پایه‌هایی از وحدت هستند و برای رسیدن به وحدت تلاش می‌کنند. اما احمدی‌نژاد هیچ جایگاهی در میان اصولگرایان ندارد. شخص احمدی‌نژاد و طیف ایشان در میان اصولگرایان جایگاهی ندارند. برخی معتقدند جبهه پایداری طیف احمدی‌نژاد است اما باید گفت این‌گونه نیست و شاید برخی از نظرات‌شان به هم نزدیک باشد، بعید می‌دانم که پایداری‌ها هم راضی به ائتلاف با احمدی‌نژادی‌ها شوند.»

گلایه رئیس خانه مداحان از حدادیان و ارضی

خبرآنلاین

با محسن طاهری، رئیس خانه مداحان درباره ورود مداحان به عرصه سیاسی گفت‌وگو کرد. او در این گفت‌وگو با خاطرنشان کردن باز شدن سفارت انگلیس در تهران گفت: «قوه مجریه یک کشور که ریاست‌جمهوری متولی آن است و هیات دولتی دارد، به جمع‌بندی رسیدند و تصمیم گرفتند و در وزارت امور خارجه این سیاستگذاری شده که مثلا سفارت انگلیس باز شود. این کار ما نیست که با سبک مداحی از آن انتقاد کنیم. اگر صاحب‌نظر هستم و جایگاه دارم به‌عنوان نظریه شخصی خودم می‌توانم اعتراضیه هم به مسئول مربوطه بنویسم، با او صحبت کنم و نظرم را بدهم. اما اینکه جمع و جمعیتی را درگیر این موضوع کنم درست نیست. این تابع احساسات شدن است.» طاهری همچنین درباره ارائه فهرست انتخاباتی مداحان که سعید حدادیان آن را مطرح کرده است، این‌گونه اظهارنظر کرد: «این آقایان (سعید حدادیان و منصور ارضی) برای خودشان تشکیلات دارند. با ما خیلی مشورت نمی‌کنند و همه را در جریان تصمیمی که می‌خواهند بگیرند نمی‌گذارند. ارائه فهرست مجزای انتخاباتی نظر خاص آقای حدادیان و حاج‌آقای ارضی بوده است و گمان نمی‌کنم خیلی کار موفقی باشد.»

ضعف در روابط تهران باکو

وطن امروز

در یادداشتی تفصیلی به قلم «احمد ولی‌نسب» کارشناس جمهوری آذربایجان نوشت: «واقعیت این است که مناسبات ایران و جمهوری آذربایجان در چند سال اخیر شاهد یک فرصت‌سوزی بی‌سابقه بوده است. در یکی دو سال اخیر به موازات تضعیف موقعیت باکو به سه دلیل فشارهای روسیه متاثر از تحولات اوکراین، خطر فعالیت تکفیری‌ها در جمهوری آذربایجان و تقویت موقعیت ایران پس از توافق هسته‌ای، مناسبات باکو با آمریکا و اتحادیه اروپا نیز در ظاهر به بهانه‌های حقوق بشری و در اصل به دلیل اصرار غرب بر حضور تعدادی از مخالفان در مجلس ملی، تیره شده است.»

حقوقدانان در جلسه با کمیسیون برجام تاکید کردند

الزامات و تعهدات برجام

آرزو فرشید
farshid@fdn.ir

مجلسی‌ها سخت مشغول بررسی برجام هستند. جلسات کمیسیون ویژه ادامه دارد و بعد از مسئولان پرونده هسته‌ای در دولت‌های فعلی و گذشته، امروز احتمالا میزبان یوکیو آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهند بود. این خبر را حسن قشقاوی، معاون کنسولی و امور مجلس وزارت خارجه دیروز اعلام کرده است.

موضوع دعوت از آمانو و حضور وی در جلسات بررسی برجام بعد از آنکه او در کنگره آمریکا حاضر شد، از سوی علیرضا زاکانی، رئیس این کمیسیون مطرح و پیگیری شد. زاکانی در این زمینه نامه‌ای نوشت تا در صورت صلاحدید دولت، آمانو در یکی از جلسات کمیسیون شرکت کند. به نظر می‌رسد که دولت نیز در این باره دل به دل مجلس داده و به دنبال پیگیری‌های لازم برای حضور آمانو است؛ چراکه قشقاوی با محتمل دانستن حضور آمانو در کمیسیون برجام اعلام کرده که موضوع با نظر مثبت وزارت امور خارجه در حال پیگیری است و چنانچه هماهنگی لازم به‌خوبی صورت گیرد احتمالا عصر امروز – یکشنبه – آمانو و کمیسیون برجامی‌ها با هم به گفت‌وگو خواهند پرداخت. این کمیسیون در راستای هدف نظارتی خود دیروز برجام را از زاویه قوانین بین‌المللی نگریستند. نمایندگان مجلس در جلسه دیروز از حقوقدانان حاضر در جلسه خواستند تا آنها را در بررسی برجام یاری دهند. آنها می‌خواستند بدانند که آیا برجام تعهدآور و الزام‌آور است یا خیر، پیدا کردن نواقص حقوقی این سند، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی از لحاظ حقوق بین‌الملل و بررسی دو دیدگاه مدافع و مخالف برجام و اینکه آیا نیازی به تصویب مجلس وجود دارد یا خیر، از دیگر خواسته‌های نمایندگان در کمیسیون برجام بود؛ اما رئیس کمیته حقوقی این کمیسیون با بیان این مطلب که برجام به این خاطر که در یک‌سو ایران و سوی دیگر شش قدرت جهانی حضور داشتند، یک مذاکره نابرابر بوده است؛ اعتراض حقوقدانان تیم مذاکره‌کننده را برانگیخت و باعث شد که اسماعیل بقایی از حقوقدانان تیم مذاکره‌کننده بگوید: «اینکه آقای موسوی –رئیس کمیته حقوقی کمیسیون برجام– چندین پیش‌فرض را برای بحث برجام در نظر گرفتند، مناسب نمی‌دانم. ایشان تاکید دارند که جمهوری اسلامی ایران از موضع ضعف وارد مذاکرات هسته‌ای شدند، همچنین تهدید را عامل دیگری برای بر هم زدن برجام پیشنهاد می‌کنند، اما موضوع این است که ما ۳۵ سال است با تهدید روبه‌رو هستیم و با اراده توانستیم به‌تنهایی در مقابل تهدیدها بایستیم.»

> قشقاوی با محتمل دانستن حضور آمانو در کمیسیون برجام اعلام کرده که موضوع با نظر مثبت وزارت امور خارجه در حال پیگیری است و چنانچه هماهنگی لازم به‌خوبی صورت گیرد احتمالا عصر امروز – یکشنبه – آمانو و کمیسیون برجامی‌ها با هم به گفت‌وگو خواهند پرداخت

اختلاف‌نظر نمایندگان حاضر در کمیسیون برجام و حقوقدانان تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای در این مورد در حالی است که دولت یازدهم از ابتدای کار معتقد بوده است که به صورت آگاهانه و با ۲۲ ماه مذاکره توانسته است از پس یک پرونده حدودا ۱۲ساله برآید و پیام ایران را به گوش دنیا برساند. دولت به‌هیچ‌وجه زیر بار نمی‌رود که در یک مذاکره نابرابر و از موضع ضعف به این توافق تن داده است. این موضوع را به‌سادگی می‌توان از سخنرانی‌های اعضای تیم مذاکره‌کننده و رئیس دولت در دو سال گذشته خصوصا بعد از توافق دریافت. تعهدآور بودن یا نبودن برجام نیز یکی دیگر از ابهامات مورد نظر مجلس بود که در ماه‌های گذشته بسیار مورد تاکید قرار گرفته است و در جلسه دیروز از سوی اعضای حقوقی تیم مذاکره‌کننده کشور پاسخ داده شد. آنها گفتند که در طول مذاکرات و تنظیم سند چند اصل از جمله انعطاف عمل، عدم اعتماد و در نظر گرفتن میزان قدرت طرف مقابل براساس قوانین داخلی مورد توجه قرار گرفته است و درنهایت سندی تنظیم شده که براساس اراده‌های سیاسی الزام‌آور باشد.

براساس توضیحاتی که «تسنیم» از آنچه حقوقدانان حاضر در جلسه مذکور ارائه کردند منتشر کرد، در سند برجام توازن و انعطاف درباره تعهدات دوطرف در نظر گرفته شده تا به نوعی سند در فضای آزادی عمل سیاسی تنظیم شود. به این ترتیب در برنامه اقدام مشترک از کلمات با بارهای حقوقی به‌طور متعدد استفاده شده است و نشان می‌دهد که ایران سند حقوقی الزام‌آوری را امضا کرده و ادعای سیاسی بودن، اجرایی بودن و غیر تعهدآور بودن برجام یک ادعای بی‌اساس است. ضمانت اجرایی این توافق نیز از دیگر موضوعات مورد توجه مجلس است و حقوقدانان تیم مذاکره‌کننده تاکید می‌کنند که ضمانت اجرایی شدن این سند در خود برجام آمده است و بارها توضیح داده شده که هر طرف که به توافق عمل نکند به وضعیت ماقبل توافق برمی‌گردد.

دیپلماسی

عراقچی خطاب به منتقدان برجام:

آیا باید تنها برای جنگ مذاکره می‌کردیم

سیدعباس عراقچی، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای به‌جز جلسات کمیسیون ویژه برجام، جاهای دیگر نیز با منتقدان توافق هسته‌ای ایران وقدرت‌های جهانی به بحث می‌نشیند و پاسخ‌شان را می‌دهد، نه از آن روی که منتقدان سوال‌های جدید و ابهامات جدیدی برایشان به وجود آمده باشد و عراقچی مجبور باشد برای رفع ابهامات تازه، ابهام‌زدایی و شفاف‌سازی کند، بلکه به خاطر اصرار دلواپسان بر سوال‌های تکراری (یا به قول عراقچی سوال‌های آبکی)، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هم مجبور است انکار کند و پاسخ تکراری دهد.

او لابه‌لای پاسخ‌های تکراری به سوال‌های تکراری، گاهی انتقاد می‌کند، گاهی نکاتی را یادآور می‌شود و گاهی هم به دلواپسان کنایه می‌زند. «آیا باید تنها برای جنگ مذاکره می‌کردیم و برای رفع تحریم‌ها نباید گفت‌وگو می‌کردیم»، پرسشی است که دیروز عراقچی در مصاحبه با خانه ملت از دلواپسان پرسید. او این سوال را در واکنش به اظهارات آن دسته از مخالفان داخلی توافق هسته‌ای که فصل هفتم شورای امنیت را معادل حمله نظامی قلمداد می‌کنند پرسید و برایشان توضیح داد: «فصل هفتم منشور سازمان ملل به موضوعاتی می‌پردازد که از نظر شورای امنیت تهدید ضدصلح و امنیت شناخته می‌شود و حمله نظامی ماده‌ای از فصل هفتم منشور شورای امنیت است؛ به طوری که اگر شورای امنیت قائل به این شود، موضوعی مانند برنامه هسته‌ای ایران برای صلح و امنیت بین‌الملل یک تهدید است، آن کشور را ذیل فصل ۷ برده و با آن برخورد می‌کند.» پاسخ عراقچی و توضیحاتش تکراری است اما او مجبور به تکرار مجدد این پاسخ‌های تکراری است؛ چون آن کس که باید توجیه شود، نمی‌شنود. نمونه آن سوالی است که مهدی کوچک‌زاده، عضو جبهه پایداری (که به عنوان میهمان در همه جلسات کمیسیون ویژه برجام شرکت کرده است) از عراقچی پرسید. او در جلسه هفته گذشته کمیسیون برجام با عراقچی، با کنایه به عراقچی که می‌خواهد سوالی آبکی بپرسد با باز کردن متن روبه‌روی خود مدعی شد که در متن برجام ۱۰ بار به موضوع موشکی کشور اشاره شده و بر همین اساس حملات تندی به دولت و تیم هسته‌ای کرد اما مشخص شد آنچه او بدان استناد کرده نه متن برجام، بلکه متن قطعنامه ۲۲۳۱ است و این میهمان پرسروصدای کمیسیون برجام این دو را با هم اشتباه گرفته و کلا استدلالش از پایه غلط است. با این حال سوال‌های تکراری و ابهام‌های تکراری منتقدان توافق هسته‌ای همچنان ادامه دارد و به موازات آن تیم هسته‌ای دولت هم مجبور است پاسخ دهد.

سیاست مجازی

دیدار خانواده یکی از جانباختگان حادثه مسجدالحرام با رهبر انقلاب

خانواده مرحوم دکتر سید احمد حاتمی، دانشمند برجسته ایرانی که در حادثه سقوط جرثقیل در مسجدالحرام به لقاءا... پیوست با رهبر معظم انقلاب دیدار کردند و مورد تفقد ایشان قرار گرفتند. | خبرگزاری

رهبری
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای
رهبر معظم انقلاب

خانواده مرحوم دکتر سیداحمد حاتمی، دانشمند برجسته ایرانی که در حادثه سقوط جرثقیل در مسجدالحرام به لقاءالله پیوست با رهبر معظم انقلاب دیدار کردند و مورد تفقد ایشان قرار گرفتند.

پارلمان
مجلس شورای اسلامی

نیازی به تشکیل سازمان امر به معروف و نهی از منکر نیست.

دولت
معصومه ابتکار
رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست

با اسحاق جهانگیری معاون اول عازم زابل، دولت با همکاری مردم برای نجات هامون تلاش‌های زیادی می‌کند و جامعه جهانی هم باید همکاری کند.

دیپلماسی
مهدی سنایی
سفیر ایران در روسیه

همایش تجاری ایران و روسیه با حضور ده‌ها بازرگان و اتاق بازرگانی ایران و روسیه در مسکو برگزار شد. این چند روز نیز بیش از ۳۰ شرکت ایرانی در نمایشگاه مواد غذایی روسیه شرکت داشتند و نشست‌های متعددی با آنان داشتیم.

دولت
علی ربیعی
وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

به مناسبت «روز شعر و ادب فارسی» و «بزرگداشت استاد سید محمد حسین شهریار» دریغم آمد که به عنوان یک معلم رشته رسانه و ارتباطات، در کنار آثار مثبت و منفی فناوری‌های اطلاعاتی، از تاثیر گفت‌وگوهای فضای مجازی بر ادبیات شیرین فارسی سخنی نگویم. این روزها، شاهد تغییرات گسترده در سبک نوشتار زبان فارسی در فضای مجازی هستیم. تمایل به کوتاه کردن حرف‌ها، واژه‌های نامانوس را مصطلح و به عادات نوشتاری تبدیل کرده است، مانند: «بزنگ» به جای تماس بگیر، «بپیچ بریم بیرون»، «می‌دوستمت»، «تریپ خفن»، «لیستم پره (به معنای وقت ندارم)»، «بدرستم» و امثال اینها. این روش گفتاری که به‌سرعت و به‌طور گسترده، در حال رواج است سبب خوگرفتن کاربران با آن شده و آرام‌آرام به گویش رایج آنها تبدیل شده است. این قبیل افراد که زمان زیادی را در فضا و جهان مجازی صرف می‌کنند هیچ بعید نیست در آینده‌ای نه چندان دور، در گفت‌وگوهای جهان واقعی با دیگران به نوعی احساس «دری وری شنوی» را در خود و طرف مقابل پدید آورند. متاسفانه اگر این روند ادامه پیدا کند می‌تواند باعث آسیب جدی به ساختار دستوری و شیوایی زبان فارسی شود.